

Z recenzných postrehov Jozefa Brunclíka ku knihe Mariána Kamenčíka *Z Hlohovca do Honolulu a späť (Rudolf Dilong a hlohovská literárna avantgarda)*

Hlohovec: Ex Libris Ad Personam Hlohovec, 2019. 409 s. ISBN 978-80-971313-6-4

Marián Kamenčík sa vo svojej monografickej práci profiluje hlavne ako seriózny a rozhladený literárny historik, precízny v skúmaní prameňov, detailov i parcialít. Myslí komplexne, synteticky, z metód uplatňuje anticipované analógie, potvrdzované neraz podrobnými interpretačnými analýzami či induktívno-deduktívnymi postupmi.

Predkladanú publikáciu považujem za mimoriadne cennú v kontexte demýtizovania súvislostí života i tvorby Rudolfa Dilonga, usúvzťažnenia jeho tvorivých iniciatív s hlohovskými intelektuálmi, ale aj v metodologickom prístupe, ktorý vypovedá o interpretačnom dôvtipe, argumentačnej pravdivosti a diskurzívnom prístupe v skladaní mozaiky Dilongových snáh v Hlohovci.

Názov monografickej práce Mariána Kamenčíka je veľmi zaujímavý a originálny. Asociuje konkrétne kontexty z literárneho života Rudolfa Dilonga, priestorovo ho orientuje na región Hlohovca (i mimo neho), na problematiku poetiky nadrealizmu, ktorú podľa neho Dilong okrem iného intenzívne rozvíjal práve počas jeho pôsobenia v hlohovskom kláštore, ale aj na isté fluidum (genius loci), ktoré v určitom geografickom priestore R. Dilong po sebe zanechal. Názov odzrkadľuje aj autorovo úsilie prezentovať Hlohovec ako jednu z buniek slovenskej literárnej avantgardy, snahu priblížiť osobnosti, súvislosti, kontexty, realie.

Vedecká monografia Mariána Kamenčíka sa kriticky vyrovnáva s existujúcou literárnokritickou a literárnohistorickou podobou jestvujúceho invariantu, vytvoreného ešte do roku 1989 a týkajúceho Rudolfa Dilonga a jeho pôsobenia v Hlohovci, vyvracia mýty a poukazuje na zaužívané nepresnosti. Ponúka veľmi zaujímavý postreh (oprávnene), keď si všíma Rudolfa Dilonga viac ako tvorcu a iniciátora avantgardnej podoby básnenia, než duchovno-spirituálne tvorby. Publikácia má však aj mimoriadny význam pre región Hlohovca – autor sa snaží naznačiť, že R. Dilong bol „gravitačným bodom“, inšpirátorom i mecénom hlohovského literárneho života v čase jeho tamojšieho pôsobenia. Sledoval a podporoval mladé literárne talenty regiónu (I. Kunoš – I. Kupec, M. Masaryk, M. Karaba...) a vytvoril tak na istý čas jednu z funkčných buniek slovenského nadrealizmu.

M. Kamenčík sa predkladanou monografickou prácou javí ako zanietený hlohovský lokálpatriot. Kniha má logickú štruktúru a skoncipovaná je na základe tematických kapitol – štúdií. Tie vznikali po siahodlhej a rigoróznejšej heuristike (takmer jedno desaťročie)

a vonkoncom nie sú produktom náhody, ale koncepčného a systematického literárnohistorického sondovania.